

RASEINIŲ PAGALBOS ŠEIMAI NAMŲ 2020 METŲ VEIKLOS ATASKAITA

I SKYRIUS BENDROJI INFORMACIJA

1. Raseinių pagalbos šeimai namai (toliau – Įstaiga) yra savivaldybės biudžetinė įstaiga, įsteigta 1999 metais. Įstaigoje veikia 2 padaliniai: Vaikų globos skyrius, susidedantis iš šeimynų, ir Globos centras, kurių veiklos organizuojamos pagal Įstaigos direktoriaus patvirtintus padalinių veiklos aprašus. Padaliniai neturi atskiro juridinio asmens statuso. Įstaiga turi 2014 m. gruodžio 10 d. Socialinių paslaugų priežiūros departamento prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos išduotą licenciją socialinei globai teikti. Licencijos rūšis: institucinė socialinė globa (ilgalaikė, trumpalaikė) likusiems be tėvų globos vaikams, socialinės rizikos vaikams.

2. Įstaigos veiklą reglamentuoja Lietuvos Respublikos Konstitucija, Jungtinių Tautų vaiko teisių konvencija, Lietuvos Respublikos tarptautinės sutartys, Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų įstatymas, Lietuvos Respublikos civilinis kodeksas, Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymas, LR Vyriausybės nutarimai, LR socialinės apsaugos ir darbo ministro įsakymai, rajono Savivaldybės tarybos sprendimai, rajono Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymai, Įstaigos nuostatai, kiti teisės aktai. Įstaiga yra ribotos atsakomybės viešasis juridinis asmuo, paramos gavėja, turinti antspaudą, atsiskaitomąsias sąskaitas banke. Namų buveinės adresas: Kalnų g. 15A, LT-60136, Raseiniai, elektroninio pašto adresas - raseiniupsn@gmail.com ; internetinės svetainės adresas – <http://www.raseiniuvaikai.lt> .

II SKYRIUS TIKSLAI IR VEIKLOS SRITYS

3. Įstaigos tikslai:

3.1. užtikrinti trumpalaikę (ilgalaikę) socialinę globą, ugdymo ir socialines paslaugas be tėvų globos likusiems vaikams (toliau – vaikams), kuriems nustatyta laikinoji ar nuolatinė globa (rūpyba), arba laikinai Įstaigoje apgyvendintiems vaikams tol, kol bus išspręstas jų grąžinimo tėvams arba globos (rūpybos) nustatymo klausimas;

3.2. visiems įvaikintiems vaikams, socialinių globėjų, globėjų giminaičių globojamiems (rūpinamiems) vaikams, budinčių globotojų prižiūrimiems vaikams bei budintiems globotojams, socialiniams globėjams, globėjams giminaičiams, įtėviams ar asmenims, ketinantiems

jais tapti, suteikti reikalingą konsultaciją, psichosocialinę, teisinę ir kitą pagalbą, siekiant tinkamo vaiko, įvaikio ugdymo ir auklėjimo šeimai artimoje aplinkoje.

4. Įstaigos veiklos sritis – stacionarinė ilgalaikė (trumpalaikė) vaikų globa, teikti ir organizuoti socialines paslaugas bei kitą pagalbą pagal poreikį vaikui, socialiniam globėjui, budinčiam globotojui, globėjui giminaičiui, tėviui, taip pat kitokią pagalbą vaiko tėvams, siekiant grąžinti vaiką į šeimą, teikti globėjų ir tėvių mokymo ir konsultavimo paslaugas.

III SKYRIUS FINANSAVIMAS IR LĖŠŲ PANAUDOJIMAS

5. Finansų valdymas. Įstaiga 2020 metais panaudojo 422,4 tūkst. eurų lėšų, finansuojamų iš dviejų šaltinių. Tai rajono Savivaldybės biudžeto ir valstybės biudžeto tikslinės dotacijos. 87 % rajono Savivaldybės biudžeto finansuojamų lėšų sudarė išlaidos darbo užmokesčiui ir Sodros įmokoms. Iš lėšų, skirtų ilgalaikio turto įsigijimui, nupirkti 3 kompiuteriai. Likusios rajono Savivaldybės biudžeto skirtos lėšos buvo panaudotos prekėms ir paslaugoms apmokėti. Savivaldybės biudžeto lėšos Įstaigai skirtos vadovaujantis Raseinių rajono savivaldybės tarybos 2019 m. lapkričio 28 d. sprendimu Nr. TS-334 „Dėl Raseinių pagalbos šeimai namuose teikiamų ilgalaikės (trumpalaikės) socialinės globos paslaugų kainų patvirtinimo“. Skiriamų valstybės tikslinių dotacijų suma priklauso nuo apgyvendintų vaikų skaičiaus ir jų gyvenimo Įstaigoje trukmės. Globos (rūpybos) išmokos naudotos vaikų mitybai, aprangai, medikamentams, ugdymo priemonėms ir kitoms prekėms įsigyti, kurios susijusios su vaiko poreikių tenkinimu, sveikatos priežiūros organizavimu ir kišenpinigių mokėjimu.

Eil. Nr.	Gautų lėšų panaudojimas	Išlaidos eurai			
		2019 m.		2020 m.	
		Savivaldybės biudžeto lėšos	Valstybės biudžeto lėšos	Savivaldybės biudžeto lėšos	Valstybės biudžeto lėšos
1.	Darbo užmokestis	296 500,00		333 100,00	0
2.	Socialinio draudimo įmokos	6 475,11		4 843,88	0
3.	Prekės ir paslaugos	42 926,33	55 424,33	33 427,97	47 027,98
4.	Ilgalaikis turtas	0	0	2 460,00	0
5.	Darbdavių socialinė parama (ligos ir pan. atvejais)	398,56		1 518,15	0
	Iš viso:	346 300,00	55 424,33	375 350,00	47 027,98

1 lentelė. Lėšų panaudojimas 2020 m.

Įstaigos buhalterinė apskaita tvarkoma rajono Savivaldybės administracijos Įstaigų centralizuotos buhalterinės apskaitos skyriuje.

IV SKYRIUS PERSONALAS

6. Personalo skaičius. Įstaigos veikla buvo organizuojama neviršijant Raseinių rajono savivaldybės tarybos nustatyto didžiausio leistino pareigybių skaičiaus. 2020 m. pareigybių skaičius nekito. Personalo skaičius ir globojamų vaikų Įstaigoje skaičiaus santykis neviršijo teisės aktų reikalavimų.

Eil. Nr.	Pareigybių pavadinimas	Etatų skaičius 2019 m. gruodžio 31 d.	Etatų skaičius 2020 m. gruodžio 31 d.
1.	Direktorius	1	1
2.	Raštvedys	1	1
3.	Vyr. socialinis darbuotojas	1	1
4.	Socialinis darbuotojas	9	9
5.	Socialinis darbuotojas (globos koordinatorius)	5	5
6.	Socialinio darbuotojo padėjėjas	10	10
7.	Psichologas	1,5	1,5
8.	Valytojas	0,5	0,5
9.	Einamojo remonto darbininkas	1	1
	Iš viso:	30	30

2 lentelė. Darbuotojai, dirbantys pagal darbo sutartis 2019-2020 m.

7. Kvalifikacijos kėlimas. Darbuotojai skatinami tobulintis, sudaromos sąlygos studijuoti, dalyvauti mokymuose, seminaruose. Darbuotojų patogumui mokymai organizuojami ir Įstaigoje. 2020 m. įvairiuose mokymuose dalyvavo 21 įstaigos darbuotojas ir išklusė 700 valandų mokymus.

V SKYRIUS ĮSTAIGOS VEIKLOS REZULTATAI

8. Valdymas ir administravimas. Įstaigos veikla organizuojama vadovaujantis rajono Savivaldybės tarybos nuostatais ir metiniu veiklos planu. Pasikeitus teisės aktams, atnaujinta 11 įstaigos vidaus dokumentų. 2020 m. gauti 407 raštai, parengti ir išsiųsti – 475 raštai. Siekiant užtikrinti efektyvų įstaigos darbą, sudaromos sąlygos kiekvienam darbuotojui atskleisti savo potencialą - žinias, įgūdžius ir kompetencijas. Stiprintas komandinis darbas, tarpinstitucinis bendradarbiavimas, sprendžiami personalo kvalifikacijos kėlimo klausimai. Įstaigoje sudarytos

sąlygos veikti darbuotojų ir vaikų taryboms. Jos dalyvauja Įstaigos veikloje, rengiant metinius planus, įvairias ataskaitas. Pateikiami pasiūlymai dėl Įstaigos veiklos tobulinimo, socialinių paslaugų kokybės gerinimo, vaiko ruošimo savarankiškam gyvenimui, globai ar įvaikinimui, vaiko karjeros formavimo, vasaros poilsio organizavimo ir kitais klausimais. Didinama darbuotojų motyvacija skiriant jiems priemokas už papildomai atliekamus darbus, vertinant darbuotojų metinius darbo rezultatus. 2020 m. nebuvo fiksuota nelaimingų atsitikimų darbe. Operatyviai reaguota į darbuotojų, klientų pastabas ir pageidavimus. Tai padėjo gerinti teikiamų paslaugų kokybę.

9. Vaikų globos skyriaus veikla. Socialinės paslaugos teiktos 40 vaikų, netekusių tėvų globos. Įstaigoje gyvenančių vaikų skaičius 2020 metais sumažėjo 32 %. Laisvose patalpose įsikūręs Globos centro padalinys, kitos laisvos patalpos naudojamos socialinės priežiūros paslaugų teikimui.

2020 m. gruodžio 31 d. nuolatinė globa (rūpyba) nustatyta 20, laikinoji globa (rūpyba) – 3 vaikams. Pagrindinė vaikų apgyvendinimų Įstaigoje priežastis buvo tėvų girtavimas.

Apgyvendinimo priežastys	Vaikų skaičius	
	2019 m.	2020 m.
Iš viso:	12	6
tėvų girtavimo	6	6
prievartos prieš vaikus	0	0
tėvų ligos	0	0
globėjams panaikinus teisę globoti (rūpintis) vaiku	6	0

3 lentelė. Vaikų apgyvendinimo priežastys 2019-2020 m.

10. Aplinka ir būstas, artimos šeimai namų aplinkos sukūrimas. Globotiniai gyvena 3 kotedžiniuose butuose šeimynų principu pagal giminytės ryšius, suderinamumą ir kitus svarbius vaikui kriterijus. Turimi baldai ir įranga atitinka vaikų poreikius. Vienas butas pritaikytas fizinę negalią turintiems vaikams. Teritorija yra saugi, aptverta. Įrengtos sporto ir rekreacinės zonos: lauko žaidimų įrengimai, tinklinio ir krepšinio aikštelės. Įstaigos teritorija saugi ir sutvarkyta. Vaikų poreikiams tenkinti įrengtas sodas ir daržas.

11. Vaikų ugdymas. 2020 m. visi mokyklinio amžiaus vaikai lankė ugdymo įstaigas. 6 vaikai buvo ugdomi Raseinių Šaltinio progimnazijoje, 3 – Raseinių Viktoro Petkaus pagrindinėje mokykloje, 7 - Raseinių technologijų ir verslo mokykloje, 4 - Raseinių specialiojoje mokykloje, 1 – „Diemedžio“ ugdymo centre, 1- Kelmės profesinio rengimo centre. Vaikai mokosi pagal savo galimybes ir sveikatos būklę atitinkančias ugdymo programas, tai patvirtina atitinkamų sričių

specialistų išvados ir rekomendacijos. 9 vaikų turi įvairių specialiųjų poreikių. Iš jų 6 turi didelius, 3 vidutinius ugdymosi poreikius.

12. Sveikatos priežiūros paslaugų organizavimas. Vaikui atvykus į Įstaigą užtikrinami sveikatos patikrinimai, vaikų skiepijimai, savalaikis gydymo paslaugų organizavimas vaikui susirgus. 2020 m. organizuoti 372 vaikų medicininiai patikrinimai ir konsultacijos. Odontologų paslaugos vaikams buvo teiktos 84 kartus. 6 vaikams nustatytas neįgalumo lygis. Iš jų - 5 vaikai turi vidutinį, 1 sunkų neįgalumo lygį. 2 vaikams nustatytas specialusis nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikis. Vaikų apgyvendinimas organizuojamas vadovaujantis Lietuvos higienos norma HN 124:2014 „Vaikų globos įstaigos. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“.

13. Maitinimas. Maistas vaikams ruošiamas šeimynose. Gaminamo maisto kokybė atitiko higienos normų reikalavimus. Maisto ruošimo įstaigoje antkainio išlaidų nėra, kadangi maistą šeimynose gamina darbuotojai kartu su vaikais. Mitybos paslaugos, vaikams lankantiems ugdymo įstaigas, pirkto iš UAB „Grūstė“, UAB „Gailėta“, Raseinių technologijos ir verslo mokyklos, „Diemedžio“ ugdymo centro bei Kelmės profesinio rengimo centro.

14. Vaiko socialinių įgūdžių ir savarankiškumo ugdymas. Socialiniai įgūdžiai ugdomi kasdienėje šeimynų veikloje bei vaikų globos namų neformaliojo ugdymo programų užsiėmimuose. Įstaigoje įgyvendinamos 4 įvairios neformaliojo ugdymo programos. Mokymai šeimynose vykdomi pagal iš anksto sudarytus užsiėmimų planus. Jų metu ugdomas vaikų savarankiškumas, formuojami ir įtvirtinami sveikos gyvensenos, šeimos planavimo, lytinio švietimo, būsimos tėvystės (motinystės) įgūdžiai, mokoma įvairių buitinių darbų, maisto gaminimo. Mieste veikiančiuose būreliuose, studijose lankosi 31% vaikų, 69 % vaikų lanko užsiėmimus ugdymo įstaigose. Vaikai kas mėnesį gauna kišenpinigius. Jie planuoja savo pajamas ir išlaidas, mokosi apsipirkinėti parduotuvėse, o sutaupytus pinigus pageidaujantys laiko savo asmeninėse sąskaitose banke arba įsigyja norimą daiktą, išleidžia renginiams ar išvykoms.

15. Vaikų dalyvavimas projektinėje veikloje. Vaikai noriai įsitraukė į tarptautines, respublikines projektų įgyvendinimo veiklas, susijusias su sportiniais renginiais, kelionėmis, kūrybiškumo ugdymu ir kt.

Pavadinimas	Dalyvių skaičius
„Žalia pėda 2020“	23
„Sniego pilys“	23
„Gyvoji gamta. Gyvūnai - mūsų mokytojai“	5
„Širdies pasaka Tau“	8
Prevencinė programa „Mes tikri draugai“	20
„Mano ateities pasaulis“	3

4 lentelė. Vaikų dalyvavimas projektinėje veikloje 2020 m.

16. Renginiai, stovyklos ir išvykos. 2020 m. įstaigoje vyko minėjimai, popietės valstybinių švenčių proga, skirtos vaikų pilietiškumui, tautiškumui ir patriotizmui ugdyti. Organizuotos vasaros poilsio stovyklos: „Pramogos bendraamžių būryje“, „Pažink savo miestą“, „Vasaros linksmybės“, „Arčiau gamtos“, „Sveikas, stiprus ir vikrus“, „Maža didelė draugystė“. Vaikams organizuotos išvykos į pajūrį, Jūkainių pažintinį – rekreacinį taką, Molavėnų piliakalnių kompleksą, Nemakščių Aštuonračio muziejų. Dalyvavo XIII Rokiškio klasikinės muzikos festivalyje (nuotoliniu būdu).

17. Vaikų įvaikinimas ir globa. 21 vaikas įtrauktas į Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos sudarytą galimų įvaikinti vaikų sąrašą. 2020 m. 10 vaikų išvyko gyventi į globėjų šeimas. 2020 m. 2 vaikus įvaikino užsienio piliečiai.

18. Kita projektinė veikla. Tęsimas projektų „Vaikų gerovės ir saugumo didinimas, paslaugų šeimai, globėjams (rūpintojams) kokybės didinimas bei prieinamumo plėtra Nr. 08.4.1 – ESFA - V 405-02-0001“ ir „Bendruomeninių vaikų globos namų ir vaikų dienos centrų tinklo plėtra Raseinių rajono savivaldybėje“ Nr. 08.1.1-CPVA-V-427 įgyvendinimas.

VI SKYRIUS GLOBOS CENTRO VEIKLA

19. Teikiamos paslaugos. Globos centro padalinio specialistai organizavo ir teikė socialines paslaugas bei kitą pagalbą pagal poreikį vaikui ir budinčiam globotojui, vaiko tėvams, siekiant kuo greičiau grąžinti vaiką į šeimą, teikė globėjų ir įtėvių konsultavimo paslaugas.

Eil. Nr.	Globos centro veikla	Pasiekti rezultatai
1.	Prašymų priėmimas ir jų nagrinėjimas.	1. Priimti ir išnagrinėti 9 prašymai dėl leidimo priimti laikinai svečiuotis įstaigoje globojamus (rūpinamus) vaikus. 2. Priimti ir išnagrinėti 25 prašymai dėl tinkamumo tapti vaiko globėju (rūpintoju). 3. Priimta ir išnagrinėta 18 prašymų dėl dalyvavimo GIMK programos mokymuose.
2.	Paslaugų teikimas globėjams (rūpintojams), budintiems globotojams, norintiems globoti (rūpinti) ar įvaikinti.	
	2.1. Informavimas ir konsultavimas.	Informavimo ir konsultavimo paslaugos teiktos 5129 kartus 236 asmenims.

	2.2. Psichologinė pagalba.	Paslaugos teiktos 56 globojamiems (rūpinamiems), prižiūrimiems vaikams, kurie konsultuoti 403 kartus. Taip pat teiktos 162 konsultacijos 36 suaugusiems asmenims (globėjams (rūpintojams), tėviams, budintiems globotojams, norintiems globoti, įvaikinti, tėvams, kurių vaikai prižiūrimi budinčių globotojų šeimose.
	2.3. Paslaugų teikimas namuose (globėjams (rūpintojams), budintiems globotojams, norintiems globoti (rūpinti) ar įvaikinti).	Suteiktos 86 globos koordinatoriaus konsultacijos 44 globėjų (rūpintojų) namuose, jų šeimos nariams ir globojamiems (rūpinamiems) vaikams. Psichologo konsultacijos namuose teiktos 32 asmenims. Atlikti 73 pagalbos vaikui ir budinčiam globotojui, globėjui (rūpintojui), šeimynos dalyviui poreikių vertinimai. Atlikta 10 buities ir gyvenimo sąlygų patikrinimų. Parengti 5 globos kokybės vertinimai.
3.	Mokymai.	
	3.1. Pagrindiniai GIMK programos mokymai.	Organizuoti 1 mokymo ir konsultavimo programos mokymai, kuriuose dalyvavo 5 asmenys, siekiantys tapti globėjais (rūpintojais), budinčiais globotojais.
	3.2. Tęstinė GIMK mokymų programa.	Organizuoti 2 tęstiniai GIMK programos mokymai, kurių metu dalyvavo 12 asmenų.
	3.3. Artimųjų giminaičių GIMK mokymų programa.	Organizuoti 1 artimųjų giminaičių GIMK programos mokymai, kurių metu dalyvavo 4 asmenys.
	3.4. Parengta išvadų ir rekomendacijų.	Parengtos 4 teigiamos išvados asmenims, norintiems globoti (rūpinti), įvaikinti be tėvų globos likusius vaikus. Pateiktos 8 patikslintos išvados, asmenims norintiems globoti (rūpinti) be tėvų globos likusius vaikus. Parengtos 3 rekomendacijos fiziniams asmenims dėl pasirengimo priimti vaiką laikinai svečiuotis.
4.	Vaikų, netekusių tėvų globos apgyvendinimo organizavimas.	Globėjų (rūpintojų) šeimose organizuotas apgyvendinimas 25 be tėvų globos likusiems vaikams. Budinčių globotojų šeimose prižiūrėta 17 be tėvų globos likusių vaikų.
5.	Savipagalbos grupių globėjams (rūpintojams), budintiems globotojams organizavimas.	Suorganizuota 11 savipagalbos grupių susitikimų, kuriuose dalyvavo 38 asmenys.

6.	Pravesti renginiai ir užsiėmimai:	
	6.1. Atvirų durų diena.	Renginyje dalyvavo 19 asmenų: Socialinės paramos skyriaus, seniūnijų, Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, Kauno apskrities skyriaus Raseinių rajone ir kt. specialistai, globėjai (rūpintojai) ir budintys globotojai.
	6.2. Globos (rūpybos) viešinimo savaitė.	Renginių metu dalyvavo 29 asmenys.
	6.3. Viešinimo renginys Raseinių Maironio parke „Globa — nauja spalva“.	Renginyje dalyvavo Raseinių pagalbos šeimai namuose globojami (rūpinami) vaikai, globėjai (rūpintojai), miesto gyventojai.
	6.4. Raseinių Marcelijaus Martinaičio bibliotekoje organizuota Raseinių pagalbos šeimai namuose globojamų (rūpinamų) vaikų siuvinėtų paveikslų paroda „Atverk širdį ir namų duris“.	Parodoje pristatyti 28 globojamų (rūpinamų) vaikų siuvinėti paveikslai.
7.	Vaiko globos (rūpybos) viešinimas.	
	7.1. Straipsniai rajono spaudoje.	Parengti 4 pranešimai.
	7.2. Informacijos sklaida socialiniuose tinkluose.	Publikuoti 85 straipsniai, kvietimai, pranešimai Globos centro <i>Facebook</i> paskyroje.
	7.3. Informaciniai straipsniai, kvietimai įstaigos tinklalapyje.	Parengta 8 straipsniai, kvietimai dalyvauti organizuojamose mokymuose, savipagalbos grupėse ar kituose organizuojamuose renginiuose.
	7.4. Vaiko globos šeimoje skatinimo lankstinukų, kontaktinių lapelių platinimas.	Išdalinti 265 lankstinukai ir 64 kontaktiniai lapeliai miesto šventėje „Rudens bendrystės sodas“, 98 lankstinukai religiniuose renginiuose, 136 lankstinukai ir 38 kontaktiniai lapeliai Užimtumo tarnyboje, miesto ir rajonų bibliotekose, mokyklose, seniūnijose.
	7.5. Videoįrašo apie Globos centro veiklą sukūrimas.	Sukurtas videoįrašas apie Globos centro veiklą, teikiamas paslaugas.
8.	Vaikų, netekusių tėvų globos, apgyvendinimas.	17 vaikų, netekusių tėvų globos, apgyvendinti ne institucijoje.
9.	Vaikų grąžinimas į biologinę šeimą.	Iš globėjų (giminaičių), globėjų, nesusijusių giminystės ryšiais, budinčių globotojų šeimų į biologinę šeimą grįžo 7 vaikai.

5 lentelė. Globos centro veikla

VII SKYRIUS IŠVADOS

Pasiekimai:

- sparčiai mažėja vaikų, gyvenančių Įstaigoje, skaičius;
- visi vaikai lanko ugdymo įstaigas;
- daugėja asmenų, paimančių globoti vaikus iš Įstaigos;
- intensyvus vaiko globos šeimoje viešinimas skatina vaiko globą šeimoje;
- reguliariai teikiamos psichologo paslaugos Įstaigoje.

Problemos:

- didėja vaikų, turinčių elgesio sutrikimų, skaičius;
- trūksta asmenų, pageidaujančių globoti paauglius;
- nepakanka kompiuterinės įrangos vaikų nuotoliniam ugdymui užtikrinti;
- prastos būklės privažiavimo iki Įstaigos kelias.

Galimi problemų sprendimo būdai:

- savalaikis pasirengimas pokyčiams;
- tarpinstitucinio bendradarbiavimo gerinimas;
- bendruomeninių vaikų globos namų steigimas;
- reikalingos kompiuterinės įrangos įsigijimas.

Artimiausio laikotarpio veiklos prioritetinės kryptys:

- gerinti ir plėsti teikiamų socialinių paslaugų kokybę, taikant naujausius ir efektyviausius socialinio darbo metodus;
- plėsti socialinių paslaugų teikimą įstaigoje;
- rengti būsimus globėjus ir įtėvius, budinčius globotojus;
- įgyvendinti projektą „Bendruomeninių vaikų globos namų ir vaikų dienos centrų tinklo plėtra“.

SUDERINTA

Raseinių pagalbos šeimai namų tarybos

2021 m. sausio 11 d. susirinkime

(protokolo Nr. 1)